

**Expertisecentrum
Val- en fractuurpreventie Vlaanderen (EVV)**

**Jaarplan en begroting
werkjaar 2016**

Milisen, K., Vlaeyen, E., Leysens, G., Vanaken, D., Janssens, E., & Dejaeger, E.

Vlaanderen
is zorg

Inhoud

1	RESULTAATSGBIED 1: INFORMATIE, DOCUMENTATIE EN ADVIES	6
1.1	HET VERLENEN VAN ADVIEZEN AAN DE VLAAMSE OVERHEID MET BETREKKING TOT HET PREVENTIEVE GEZONDHEIDSBELEID ROND VAL- EN FRACTUURPREVENTIE BIJ OUDEREN	7
1.1.1	ADVIES VERLENEN AAN VLAAMSE OVERHEID	7
1.2	HET AANBIEDEN VAN WETENSCHAPPELIJK GEFUNDEERDE INFORMATIE EN DOCUMENTATIE AAN DE VLAAMSE OVERHEID OVER VAL- EN FRACTUURPREVENTIE BIJ OUDEREN	7
1.2.1	INFORMEREN EN DOCUMENTEREN AAN VLAAMSE OVERHEID	7
1.3	HET OP VRAAG VAN DE VLAAMSE OVERHEID DEELNEMEN AAN WERKGROEPEN EN VERGADERINGEN	7
1.3.1	SAMENWERKING MET VIGeZ	7
1.3.2	SAMENWERKING MET WIV: BELGISCHE GEZONDHEIDSENQUÊTE	8
1.4	HET INFORMEREN EN HET UITWISSELEN VAN WETENSCHAPPELIJK GEFUNDEERDE EN PRAKTIJKRELEVANTE INFORMATIE EN DOCUMENTATIE EN HET ADVISEREN EN INFORMEREN DAAROVER AAN DIVERSE DOELGROEPEN	9
1.4.1	EVV-PARTNERS VAN HET SAMENWERKINGSVERBAND	9
1.4.2	SAMENWERKING MET PARTNERS THUISSETTING EN WOONZORGCENTRA	9
1.4.3	SAMENWERKING MET LOGO'S	9
1.4.4	INFORMEREN EN DOCUMENTEREN VIA VALNIEUWSBRIEF	10
1.4.5	INFORMEREN EN DOCUMENTEREN VIA EVV FAQ/HELPDESK	10
1.4.6	INFORMEREN EN DOCUMENTEREN VIA MEDIA	11
1.4.7	INFORMEREN EN DOCUMENTEREN VIA INFORMATIESESSIES	11
1.4.8	INFORMEREN EN DOCUMENTEREN VIA CONGRESSEN, SYMPOSIA, BEURZEN	12
1.4.9	INFORMEREN EN DOCUMENTEREN VIA PUBLICATIE IN (INTER)NATIONALE TIJDSCHRIFTEN	12
1.4.10	UITWISSELEN VAN INFORMATIE OP VRAAG VAN DERDEN	12
1.5	HET ONDERHOUDEN VAN EEN WEBSITE MET EEN REGELMATIG GEACTUALISEERD AANBOD VAN WETENSCHAPPELIJK GEFUNDEERDE EN PRAKTIJKRELEVANTE INFORMATIE EN HULPMIDDELEN	14
1.5.1	ONDERHOUDEN EN ACTUALISEREN EVV PORTAALSITE	14
2	RESULTAATSGBIED 2: HET ONTWIKKELEN VAN METHODIEKEN EN MATERIALEN	16
2.1	HET OP BASIS VAN GEDETECTEERDE NODEN OF OP VRAAG VAN DE VLAAMSE OVERHEID ONTWIKKELEN VAN METHODIEKEN EN MATERIALEN VOOR INTERMEDIARIS, ZORGAANBIEDERS, DE ALGEMENE BEVOLKING, OUDEREN EN HUN OMGEVING	17
2.1.1	METHODIEKEN EN MATERIALEN M.B.T. RISICOFACOR MEDICATIE	17
2.1.2	VORMING 65+ EN MANTELZORGERS	18
2.2	HET EVALUEREN EN BIJSTUREN VAN ONTWIKKELDE METHODIEKEN EN MATERIALEN, MET INBEGRIIP VAN PRAKTIJKRICHTLIJNEN, AAN DE HAND VAN RESULTATEN UIT EVALUATIEONDERZOEK OF RELEVANTE WETENSCHAPPELIJKE INZICHTEN EN ERVARING UIT DE PRAKTIJK	19
2.2.1	UPDATE PRAKTIJKRICHTLIJN THUISSETTING	19
2.2.2	PRAKTIJKRICHTLIJN WOONZORGCENTRA (WZC): SCREENING VERHOOGD VALRISICO	19

3	<u>RESULTAATSGBIED 3: HET ONDERSTEUNEN VAN DE IMPLEMENTATIE VAN METHODIEKEN EN MATERIALEN</u>	21
3.1	HET BEVORDEREN VAN KENNIS OVER HET BESTAAN EN DE INHOUD VAN DE METHODIEKEN EN MATERIALEN BIJ RELEVANTE INTERMEDIARIS EN ZORGAANBIEDERS	22
3.1.1	BOEBS (VIGeZ)	22
3.1.2	WEEK VAN DE VALPREVENTIE (WVDV)	22
3.1.3	PRAKTIJKRICHTLIJN THUISSETTING: BEVORDEREN IMPLEMENTATIE WERKVELD	23
3.1.4	PRAKTIJKRICHTLIJN WOONZORGCENTRA (WZC): BEVORDEREN IMPLEMENTATIE WERKVELD	24
3.1.5	INBEDDEN VAN VALPREVENTIE IN ONDERWIJS	25
3.1.6	SAMENWERKING MET SEL'S	25
3.2	HET VOORZIEN IN GEPASTE FORMING VOOR INTERMEDIARIS EN ZORGAANBIEDERS DIE DE METHODIEKEN TOEPASSEN	26
3.2.1	PRAKTIJKRICHTLIJN THUISSETTING: FORMING HUISARTS, KINESITHERAPEUT, ERGOTHERAPEUT, VERPLEEGKUNDIGE	26
3.2.2	PRAKTIJKRICHTLIJN WOONZORGCENTRA (WZC): FORMING HUISARTS, KINESITHERAPEUT, ERGOTHERAPEUT, VERPLEEGKUNDIGE, ZOR GKUNDIGE/VERZORGENDEN	27
3.2.3	SAMENWERKING MET RODE KRUIS: FORMING POETSHULP, VERZORGENDEN/ZOR GKUNDIGEN	27
3.2.4	SAMENWERKING MET DOMUS MEDICA: FORMING VOOR HUISARTSEN	28
3.3	HET OPLEIDEN EN ONDERSTEUNEN VAN REFERENTIEPERSONEN	28
3.3.1	OPLEIDEN EN ONDERSTEUNEN VAN REFERENTIEPERSONEN VALPREVENTIE	28
3.4	HET REGULEREN VAN DE CAPACITEIT AAN REFERENTIEPERSONEN VOOR VAL- EN FRACTUURPREVENTIE	30
3.4.1	WERKING REFERENTIEPERSONEN VALPREVENTIE	30
3.5	HET VOORZIEN VAN EEN ONDERSTEUNINGSAANBOD AAN LOGO'S OM TOT EEN DISSEMINATIE VAN DE METHODIEKEN EN MATERIALEN TE KOMEN	30
3.5.1	ACTUALISEREN VAN HET ONDERSTEUNINGSAANBOD EN DE METHODIEKEN IN CIRRO	30
3.5.2	OPMAKEN VAN EEN REFLECTIEVERSLAG O.B.V. RAPPORTEN UIT CIRRO EN TERUGKOPPELEN AAN HET VLAAMS AGENTSCHAP	31
1	<u>GEPLANDE UITGAVEN IN 2016</u>	32
1.1	PERSONEELSKOSTEN	32
1.1.1	LOONKOST STAFMEDEWERKERS EVV	32
1.1.2	HONORARIA	32
1.2	WERKINGSKOSTEN	32
1.2.1	RESULTAATSGBIED 1: HET AANBIEDEN VAN INFORMATIE, DOCUMENTATIE EN ADVIES	32
1.2.2	RESULTAATSGBIED 2: HET ONTWIKKELEN VAN METHODIEKEN EN MATERIALEN	32
1.2.3	RESULTAATSGBIED 3: HET ONDERSTEUNEN VAN DE IMPLEMENTATIE VAN METHODIEKEN EN MATERIALEN	33
1.2.4	ALGEMENE WERKINGSKOSTEN	33
1.3	INVESTERINGSKOSTEN	33
2	<u>TOTALE VASTE BEGROTING</u>	34

3	TOTALE VARIABELE BEGROTING (RG 3)	34
3.1	GEPLANDE UITGAVEN IN 2016	34
4	VOORLOPIGE STAND VAN ZAKEN 2015	34
4.1	GESCHAT TOTALE RESERVE WERKJAAR 2015	34
5	CONCLUSIE	34

Inleiding

Valincidenten zijn een vaak voorkomend probleem in Vlaanderen. Ongeveer één op drie van de thuiswonende ouderen valt één maal per jaar. Eén derde onder hen valt zelfs meerdere keren. Onder bewoners van een woonzorgcentrum zijn die cijfers nog hoger: ongeveer 50 tot 70% valt minstens 1 keer per jaar. Bij ouderen met dementie loopt het percentagevallers op tot 66%.

Een valincident kan vervelende gevolgen met zich meebrengen zoals lichamelijke (bv. verstuikingen, snijwonden, fractuur), psychosociale (bv. valangst, verlies van zelfvertrouwen, depressie, sociaal isolement en grotere zorgafhankelijkheid) en economische (bv. hogere kost, opname woonzorgcentrum) gevolgen.

Voor het welzijn van de ouderen in hun dagelijkse omgeving (thuis of in een woonzorgcentrum) dienen wetenschap en praktijk omtrent val- en fractuurpreventie op elkaar afgestemd te worden. Het Expertisecentrum Val- en fractuurpreventie Vlaanderen (EVV) biedt een overzicht van datgene wat, op basis van de tot nu toe beschikbare wetenschappelijke evidentie, effectief is in het voorkomen van valincidenten bij ouderen, aangevuld met de nodige klinische expertise. Daarnaast brengt het EVV val- en fractuurpreventie onder de aandacht van thuiswonende ouderen, ouderen in woonzorgcentra, hun familie en alle gezondheidszorg- en welzijnswerkers.

Het EVV vertrekt hierbij vanuit 3 resultaatgebieden, zoals weergegeven in de beheersovereenkomst met de Vlaamse overheid i.h.k.v. het preventieve gezondheidsbeleid "Vlaamse partnerorganisatie voor val- en fractuurpreventie bij ouderen":

1. Het aanbieden van informatie, documentatie en advies;
2. Het ontwikkelen van methodieken en materialen die, wat effectiviteit betreft, wetenschappelijk onderbouwd zijn;
3. Het ondersteunen van de implementatie van methodieken en materialen, met begrip van deskundigheidsbevordering.

Dit jaarplan omschrijft de acties die het EVV in het werkjaar 2016 gaat ondernemen, en wordt opgedeeld volgens de 3 bovenstaande resultaatgebieden. Elk resultaatgebied volgt de opbouw en structuur zoals weergegeven in CIRRO. CIRRO staat voor Communicatie, Interactie, Resultaatsgerichtheid, Registratie, Ondersteuning, en is een ICT-systeem voor informatie-uitwisseling vanuit het [Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid](#). Aan ieder resultaatgebied worden activiteiten gekoppeld, welke geconcretiseerd worden via verschillende acties. Per actie worden evaluatiecriteria en -indicatoren gekoppeld voor de evaluatie van de werking van het EVV. Deze criteria zijn gebaseerd op de evaluatiecriteria weergegeven in de oproep voor het sluiten van een beheersovereenkomst met een partnerorganisatie in het kader van het preventieve gezondheidsbeleid; "Vlaamse partnerorganisatie voor val- en fractuurpreventie bij ouderen".

Na het jaarplan wordt de begroting voor het werkjaar 2016 weergegeven.

Jaarplan 2016

1 Resultaatsgebied 1: informatie, documentatie en advies

Evaluatiecriteria en -indicatoren

- Evaluatiecriterium 1: de wetenschappelijke onderbouw van het aanbod van informatie, documentatie en advies
  - Indicator 1: Alle informatie, documentatie en advies die door het EVV verspreid wordt, is gebaseerd op de evidence-based praktijkrichtlijnen valpreventie voor thuiswonende ouderen en voor de woonzorgcentra.
- Evaluatiecriterium 2: de mate waarin het aanbod van informatie, documentatie en advies actueel is en tijdig gebeurt
  - Indicator 2: Alle informatie, documentatie en advies die door het EVV verspreid wordt, wordt systematisch bijgewerkt volgens de meest recente wetenschappelijke literatuur zodat het aanbod actueel en betrouwbaar blijft. De meest recente informatie kan geraadpleegd worden op de website www.valpreventie.be.
  - Indicator 3: Advies op verzoek via de helpdesk gebeurt binnen drie weken na ontvangst van de vraag. Bij lange wachttijden (> 3 weken) wordt de persoon, die de vraag stelde, ingelicht (inclusief automatisch antwoord tijdens vakantieperiodes). Het EVV registreert de gemiddelde tijd die verloopt tussen ontvangst en beantwoording van de vraag en welke experts advies geven omtrent deze vraag. Op basis van vragen die het EVV frequent via de helpdesk binnen krijgt, worden de FAQ op de website (<http://www.valpreventie.be/Zorgverlener/Veelgesteldevragen/Algemeen.aspx>) aangevuld.
- Evaluatiecriterium 3: praktijkrelevantie van het aanbod van informatie, documentatie en advies
  - Indicator 4: Via verschillende kanalen (partners, themagroepen, survey, referentiepersonen, helpdeskvragen ...) wordt het aanbod van informatie, documentatie en advies vanuit het EVV afgetoetst aan de noden en verwachtingen van het werkveld. De conclusies inzake de noden van de gebruikers, evenals eventuele nieuwe pistes, worden gerapporteerd.
  - Indicator 5: Het EVV publiceert jaarlijks een actueel beleidsplan.
- Evaluatiecriterium 4: de mate waarin de inbreng in de Vlaamse werkgroepen en vergaderingen waarvoor de partnerorganisatie werd gevraagd door de Vlaamse overheid, wetenschappelijk onderbouwd, beleidsrelevant en resultaatgericht is
  - Zie indicator 1
- Evaluatiecriterium 5: de mate waarin de informatie op de website volledig is en actueel wordt gehouden
  - Zie indicator 2
- Evaluatiecriterium 6: de mate van samenwerking met relevante partners bij het aanbod van informatie, documentatie en advies
  - Indicator 6: Het EVV werkt voor haar activiteiten samen met alle relevante partners (zowel de Partners van het Samenwerkingsverband of [PvhS](#) als de [externe partners](#)). Elke relevante partner wordt ingelicht over de opdrachten en krijgt de gelegenheid om aan de opdrachten actief deel te nemen. Het EVV houdt een overzicht bij van de uitnodigingen en agenda van de overlegmomenten met de partners en rapporteert het aantal aanwezigen en de belangrijkste agendapunten.

1.1 Het verlenen van adviezen aan de Vlaamse overheid met betrekking tot het preventieve gezondheidsbeleid rond val- en fractuurpreventie bij ouderen

1.1.1 Advies verlenen aan Vlaamse overheid	
Wat	Het EVV verleent adviezen aan de Vlaamse overheid m.b.t. val- en fractuurpreventie bij 65-plussers in Vlaanderen, gebaseerd op eigen en internationaal onderzoek.
Doelgroep	Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers en partners van het samenwerkingsverband (PvHS)
Hoe	Telefonisch; via mail; via overleg
Wanneer	Ad hoc
Evaluatiecriteria	1, 2
Indicatoren	1, 2

1.2 Het aanbieden van wetenschappelijk gefundeerde informatie en documentatie aan de Vlaamse overheid over val- en fractuurpreventie bij ouderen

1.2.1 Informeren en documenteren aan Vlaamse overheid	
Wat	Het EVV biedt informatie en documentatie aan t.a.v. de Vlaamse overheid. Deze is gebaseerd op eigen en internationaal onderzoek, met betrekking tot val- en fractuurpreventie. De informatie die het EVV proactief aan de Vlaamse Overheid aanbiedt, is gerelateerd aan de diverse acties uit resultaatgebied 2.
Doelgroep	Vlaamse overheid
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers en PvHS
Hoe	Telefonisch; via mail; via overleg
Wanneer	Continu
Evaluatiecriteria	1, 2
Indicatoren	1, 2

1.3 Het op vraag van de Vlaamse overheid deelnemen aan werkgroepen en vergaderingen

1.3.1 Samenwerking met VIGeZ	
Wat	Het EVV continueert afstemming met VIGeZ in kader van het BOEBS-project (Blijf Op Eigen Benen Staan). BOEBS is een ondersteuningsmiddel om de praktijkrichtlijn: ' Valpreventie bij thuiswonende ouderen: Praktijkrichtlijn voor Vlaanderen ' te implementeren in Vlaamse gemeenten en lokale besturen. Voornamelijk het pakket "Algemene gezondheids promotie met focus op valpreventie" wordt door BOEBS verspreid/gepromoot doorheen gans Vlaanderen.

Het EVV zal in 2016 (onder voorbehoud van de beheersovereenkomst perceel VBSO) ook deel uitmaken van de VIGeZ-expertengroep voor het luik 'bewegen bij ouderen' bij de herwerking van de actieve voedingsdriehoek vermits deze aan herziening toe is. Het doel van de herziening is tot een model komen dat duidelijk maakt wat men best eet, hoeveel men best beweegt en hoe lang men maximum mag stilzitten om gezond te zijn. De taak van het EVV als lid van de expertengroep is onder meer het nagaan of het opportuun is de actieve voedingsdriehoek aan te passen of te vervangen door een nieuw model, dat duidelijk, begrijpbaar en visueel aantrekkelijk is voor verschillende doelgroepen.

De herziening gebeurt in verschillende fases:

- 1) Proces van de herziening bespreken
- 2) Thema's beweging en sedentair gedrag bekijken
- 3) Thema voeding bekijken
- 4) Na afstemming met de expertengroep wordt nog een bredere groep stakeholders geconsulteerd (bv. mutualiteiten, beroepsverenigingen, ...) via een online bevraging in verschillende rondes (volgens de Delphi-methode)

Doelgroep	VIGeZ
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers en PvhS
Hoe	Telefonisch; via mail; via overleg proactief een stand van zaken geven
Wanneer	Ad hoc
Evaluatiecriteria	4, 6
Indicatoren	1, 6

1.3.2 Samenwerking met WIV: Belgische Gezondheidsenquête

Wat	Het EVV volgt in samenwerking met het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV) de Gezondheidsenquête of HIS (Health Interview Survey) registratie op m.b.t. het luik valpreventie. Voor het werkjaar 2016 wordt de verdere bekendmaking van de resultaten van de Belgische Gezondheidsenquête 2013 gepland.
Doelgroep	Informeren t.a.v. 'Algemene bevolking' (mantelzorgers, 65-plussers, familie), zorgaanbieders thuissetting en woonzorgcentra, intermediairs, gemeenten, organisaties en lokale besturen
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers
Hoe	Resultaten m.b.t. valpreventie zullen verder bekendgemaakt worden via o.a. www.valpreventie.be , voordrachten en vormingen ...
Wanneer	Het EVV plant de terugkoppeling van de resultaten in het voorjaar.
Evaluatiecriteria	4
Indicatoren	1

1.4 Het informeren en het uitwisselen van wetenschappelijk gefundeerde en praktijkrelevante informatie en documentatie en het adviseren en informeren daarover aan diverse doelgroepen

1.4.1 EVV-partners van het samenwerkingsverband

Wat	Afgevaardigden van de 8 partners van het samenwerkingsverband (PvhS) buigen zich over beleidsmatige aspecten zoals het jaarrapport voorgaande werkjaar en stand van zaken huidige werkjaar, en het jaarplan voor het volgende werkjaar. Adviezen, informatie en documentatie wordt uitgewisseld i.f.v een optimale werking van het EVV in kader van o.a. ontwikkelen van materialen en methodieken, beantwoorden van concrete vragen uit het werkveld ... Naar aanleiding van het aflopen van de beheersovereenkomst "Vlaamse partnerorganisatie voor val- en fractuurpreventie bij ouderen" in 2016, zullen de PvhS zich dit werkjaar buigen over de toekomst van het EVV.
Doelgroep	Interne partners EVV (PvhS): KU Leuven, UGent, WVK, WVV, VE, Domus Medica, BVGG, VIGeZ
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers
Hoe	Via overlegmoment (2x per jaar), via mail, telefonisch, via deelname aan themagroepen, via EVV-extranet
Wanneer	2x per jaar, ad hoc
Evaluatiecriteria	1, 2, 3, 6
Indicatoren	1, 2, 4, 5, 6

1.4.2 Samenwerking met partners thuissetting en woonzorgcentra

Wat	Samenwerking met relevante externe partners uit de thuiszorg en woonzorgcentra is essentieel om de geplande EVV-activiteiten concreet vorm te geven. Externe partners worden duidelijk geïnformeerd m.b.t. de stand van zaken EVV activiteiten. I.f.v. bepaalde thematieken wordt hun concrete inbreng gevraagd.
Doelgroep	Externe partners thuissetting en woonzorgcentra
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers en PvhS
Hoe	Via overleg (2x per jaar), via mail, telefonisch, via deelname aan themagroepen, via EVV-extranet
Wanneer	2x per jaar; ad hoc; het VA wordt voor ieder overleg mee uitgenodigd en ontvangt nadien ook verslag
Evaluatiecriteria	1, 2, 3, 6
Indicatoren	1, 2, 4, 5, 6

1.4.3 Samenwerking met Logo's

Wat	De logo's staan in voor het dissemineren van de ondersteuningsmiddelen van het EVV in Vlaanderen. De Logomedewerkers valpreventie worden op de hoogte gehouden
------------	--

	over de laatste ontwikkelingen inzake valpreventie bij ouderen en de nieuwe methodieken van het EVV, dit voornamelijk naar ondersteuningsmiddelen. Tijdens overlegmomenten wordt ook nagegaan in welke mate ontwikkelde materialen aansluiting vinden bij de doelgroep.
Doelgroep	'Algemene bevolking' (mantelzorgers, 65-plussers, familie), zorgaanbieders thuissetting en woonzorgcentra, intermediairs, gemeenten, organisaties en lokale besturen
Door wie	EVV stafmedewerkers, Logomedewerkers valpreventie, VIGeZ stafmedewerker
Hoe	Via overleg (Projectgroep Week van de Valpreventie), via mail, via EVV-extranet
Wanneer	Min 3x/jaar overleg; ad hoc
Evaluatiecriteria	1, 2, 3, 6
Indicatoren	1, 2, 4, 5, 6

1.4.4 Informeren en documenteren via VALNieuwsbrief

Wat	Via de VALNieuwsbrief van het EVV wordt Vlaanderen geïnformeerd over recente activiteiten en realisaties vanuit het EVV. Er wordt gestreefd om elke nieuwsbrief invulling te geven volgens volgende structuur: <ul style="list-style-type: none"> - Woordje van de voorzitter: prof. Milisen - Activiteiten: o.a. WvdV, congressen ... - Onderzoek: samenvatting van interessant recent onderzoek - In woord en beeld: hierbij wordt een expert (inhouds- of ervaringsdeskundige) aan het woord gelaten of beeldmateriaal gepresenteerd - Varia: promotie van nieuwe EVV-publicaties, activiteiten van EVV-partners ... - Agenda: melding van symposia, promotie editie WvdV ... - Contact: contactgegevens EVV
Doelgroep	Zorgaanbieders thuissetting en woonzorgcentra, intermediairs, gemeenten en lokale besturen
Door wie	EVV voorzitter en stafmedewerkers, inbreng vanuit PvhS en externe partners mogelijk voor de items 'varia' en 'agenda'
Hoe	Via email
Wanneer	1 x per jaar (oktober)
Evaluatiecriteria	1, 2
Indicatoren	1, 2

1.4.5 Informeren en documenteren via EVV FAQ/helpdesk

Wat	Het aanbieden van informatie, documentatie en advies op vraag gebeurt in de eerste plaats aan de hand van een lijst van standaardvragen (Frequently Asked Questions – FAQ). In het geval dat de lijst geen afdoend antwoord biedt, kan de vragende partij via
------------	--

	<p>de helpdesk een persoonlijke vraag richten tot het EVV. Er wordt tijdig, afhankelijk van de dringendheid van de vraag en ten laatste na 30 werkdagen, een gericht antwoord geboden. Bij het beantwoorden van de helpdeskvragen zullen, naast de PvhS, ook de referentiepersonen actief betrokken worden.</p> <p>In kader van duurzaamheid zal het EVV het overzicht FAQ verder uitbreiden, ter reductie van het aantal helpdeskvragen.</p>
Doelgroep	'Algemene bevolking' (mantelzorgers, 65-plussers, familie), zorgaanbieders thuissetting en woonzorgcentra, intermediairs, gemeenten en lokale besturen
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers, PvhS, referentiepersonen
Hoe	De helpdesk kan zowel via de website als via expertisecentrum@valpreventie.be bereikt worden
Wanneer	Ad hoc
Evaluatiecriteria	1, 2, 3, 5
Indicatoren	1, 2, 3, 4

1.4.6 Informeren en documenteren via media

Wat	De werking van het EVV zal eveneens kenbaar gemaakt worden via media zoals TV, radio, tijdschriften ...
Doelgroep	I.f.v. informatie: 'Algemene bevolking' (mantelzorgers, 65-plussers, familie), zorgaanbieders thuissetting en woonzorgcentra, intermediairs, gemeenten, organisaties en lokale besturen
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers, PvhS
Hoe	Persteksten, artikels in magazines voor ouderen, nieuwsbrieven van partnerorganisaties ...
Wanneer	Ad hoc
Evaluatiecriteria	1, 2
Indicatoren	1, 2

1.4.7 Informeren en documenteren via informatiesessies

Wat	Via informatiesessies wordt de werking en het aanbod van het EVV kenbaar gemaakt.
Doelgroep	i.f.v. vragende partij: zorgaanbieders thuissetting en/of woonzorgcentra, intermediairs, gemeenten, organisaties, lokale besturen, studenten
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers, PvhS of referentiepersonen
Hoe	Via een presentatie van maximum 1 uur
Wanneer	<ul style="list-style-type: none"> - EVV voorzitter, stafmedewerkers en PvhS: op specifieke vraag van externe organisaties - Referentiepersonen: in samenwerking met de Logomedewerker valpreventie uit de eigen zorgregio wordt 1x per jaar een informatiesessie ingericht voor huisartsen, kinesitherapeuten, ergotherapeuten en verpleegkundigen uit de zorgregio. De

	Logomedewerker zal instaan voor de praktische organisatie, de referentiepersoon voor de inhoudelijke invulling.
Evaluatiecriteria	1, 2, 3
Indicatoren	1, 2, 4

1.4.8 Informeren en documenteren via congressen, symposia, beurzen

Wat	Deelname aan nationale en internationale congressen, symposia of beurzen.
Doelgroep	Zorgaanbieders thuissetting en/of woonzorgcentra, studenten
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers, PvhS, referentiepersonen valpreventie
Hoe	- Indienen van abstracts - Ter plaatse voorzien van posters, folders en affiches EVV
Wanneer	I.f.v. aanbod binnen het werkjaar: vb. Wintermeeting, EUGMS , AGS
Evaluatiecriteria	1, 2
Indicatoren	1, 2

1.4.9 Informeren en documenteren via publicatie in (inter)nationale tijdschriften

Wat	Publicaties in Nederlandstalige en internationale tijdschriften.
Doelgroep	Zorgaanbieders thuissetting en/of woonzorgcentra, studenten
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers, PvhS
Hoe	Naar aanleiding van eigen onderzoek en werking, zullen artikels ingediend worden bij relevante tijdschriften
Wanneer	Ad hoc
Evaluatiecriteria	1, 2
Indicatoren	1, 2

1.4.10 Uitwisselen van informatie op vraag van derden

Wat	<p>Het EVV promoot zijn werking en het toepassen en implementeren van effectieve val- en fractuurpreventiemaatregelen via deelname aan diverse externe initiatieven, projecten en organisaties.</p> <p>Externe vragen die tijdens het huidige werkjaar toekomen, zullen (i.f.v. personele mogelijkheden van het EVV) overwogen worden om in het beleidsplan van het komende EVV werkjaar te worden opgenomen.</p>
Doelgroep	Externe organisaties
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers, PvhS, referentiepersonen valpreventie
Hoe	<p>Komend werkjaar zal het EVV zijn medewerking aan volgende externe projecten verlenen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ProFouND (Prevention of Falls Network for Dissemination): het EVV zal de nodige contacten onderhouden met prof. Dawn

Skelton (Professor of Ageing and Health, Institute of Allied Health Research, Glasgow Caledonian University) en prof. Chris Todd (Professor of Primary Care & Community Health and Director of Research, School of Nursing, Midwifery & Social Work, University of Manchester), om mee als partnerorganisatie van ProFouND een optimale afstemming tussen eigen en internationale bevindingen, methodieken en materialen te waarborgen. De '[Week van de Valpreventie](#)' zal als good practice voorbeeld van een methodiek voor de disseminatie en implementatie van valpreventiestrategieën voorgesteld worden op het [EU Falls Festival](#) in Bologna – 23 en 24/02/16 waarop de voorzitter van het EVV uitgenodigd werd als key note speaker.

- **Commitment [EIP-AHA](#)** (European Innovation Partnership on Active and Healthy Ageing): EIP-AHA is een netwerk van spelers in verschillende Europese landen die zich ertoe verbinden om nieuwe strategieën inzake valpreventie te ontwikkelen, aan te passen, te implementeren en kennis en best practices te delen. Het EVV neemt sinds 2012 deel aan de actiegroep "Personalised Health Management starting with a Falls Prevention Initiative" van het EIP-AHA en zal dit tijdens het werkjaar 2016 blijvend opvolgen.
- **[VAL-net](#)**: Ontwikkeling van een prototype begeleidingsnetwerk voor verbetering van therapietrouw voor valpreventie bij thuiswonende ouderen met verhoogd valrisico. Het project wordt uitgevoerd op het platform InnovAGE, en loopt van 1/9/2014 tot 31/10/2016. De Valkliniek van het Universitair Ziekenhuis te Leuven werkt hiervoor samen met het regionaal dienstencentrum van de Christelijke mutualiteit regio Leuven en met Pyxima, een bedrijf dat software met een sociale toegevoegde waarde aflevert. Een uitgebreid netwerk waarin zowel de betrokken beroepsgroepen van zorgverstrekkers, als eerstelijnsorganisaties en kenniscentra opgenomen zijn ondersteunt het project. Gezien de vele raakvlakken met het EVV, is continue afstemming en uitwisseling van informatie essentieel.
- **Sint-Trudo ziekenhuis: [bordspel 'Valpreventie nader bekeken'](#)** betreft een interactief bordspel voor verpleegkundigen, zorgkundigen en paramedici waarbij de deelnemers op een originele manier worden meegenomen doorheen de leefwereld van de oudere persoon. Aan de hand van kennisvragen, doe-opdrachten en juist/fout vragen kan op korte tijd een grote kennis vergaard worden rond het thema valpreventie. Het EVV evalueert de werking en uitvoering van de interactieve sessies met het bordspel in 2016.
- **PWO project UC Leuven-Limburg**: Het EVV zetelt eveneens in de stuurgroep van het PWO-project 'Exergames'. Het doel van dit project is nagaan of exergames bij ouderen die verblijven in

	<p>woonzorgcentra een hoger potentieel hebben dan klassieke oefeningen om de zelfredzaamheid te verhogen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Werkgroep Wit-Gele Kruis 'gebruik vrijheidsbeperkende maatregelen in de thuissetting': het EVV neemt deel aan de werkgroep 'gebruik vrijheidsbeperkende maatregelen in de thuissetting' vanuit het Wit-Gele Kruis Vlaanderen. Deze werkgroep ontwikkelt een richtlijn rond het gebruik van vrijheidsbeperkende maatregelen in de thuiszorg. • 'Ingenieurs in het WZC': In dit proeftuininitiatief ontwikkelen technologische experts, zorgverleners en zorgbehoevenden samen digitale innovaties voor de ouderenzorg, en dit vanuit van het woonzorgcentrum zelf.
Wanneer	Ad hoc, vergaderingen, via mail, telefonisch
Evaluatiecriteria	1, 2, 3
Indicatoren	1, 2, 4

1.5 Het onderhouden van een website met een regelmatig geactualiseerd aanbod van wetenschappelijk gefundeerde en praktijkrelevante informatie en hulpmiddelen

1.5.1 Onderhouden en actualiseren EVV portaalsite	
Wat	Het EVV biedt via www.valpreventie.be een overzicht aan van datgene wat, op basis van de best beschikbare wetenschappelijke evidentie, effectief is in het voorkomen van valincidenten, aangevuld met de nodige klinische expertise van het EVV en zijn partners. De website www.valpreventie.be betreft sinds 2012 een portaalsite, waarin informatie uit de vermijdvallen-campagne (Vlaams Agentschap Zorg & Gezondheid, 2010), informatie vanuit het EVV alsook informatie vanuit het BOEBS project (VIGeZ) gebundeld wordt. Dit met het oogpunt eenduidige informatie te verlenen in Vlaanderen omtrent val- en fractuurpreventie.
Doelgroep	<ul style="list-style-type: none"> - Luik '65+': 'Algemene bevolking' (mantelzorgers, 65-plussers, familie) - Luik 'zorgverlener': zorgaanbieders thuissetting en woonzorgcentra - Luik 'buurt (BOEBS)': intermediairs, gemeenten, organisaties en lokale besturen - Luik 'Aanbod': zorgaanbieders thuissetting en woonzorgcentra, intermediairs, gemeenten, organisaties en lokale besturen
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers, VIGeZ (luik 'Buurt (BOEBS)')
Hoe	<ul style="list-style-type: none"> - De website wordt i.f.v. actuele noden aangevuld, geüpdatet en geoptimaliseerd. Jaarlijks voert het EVV een diepgaande update van de website uit. Hierbij wordt de website pagina per pagina overlopen en nagegaan op inhoud, wetenschappelijke onderbouwing, actualiteit en gebruiksvriendelijkheid

	<ul style="list-style-type: none"> - Valpreventie.be wordt gepromoot via het EVV-logo, folders, affiches, media, promotiefilmpjes, VALNieuwsbrief, helpdesk/FAQ, tijdens vormingen/voordrachten, op congressen ...
Wanneer	<ul style="list-style-type: none"> - Update: <ul style="list-style-type: none"> o Continu o Diepgaand: januari-maart - Promotie: <ul style="list-style-type: none"> o Continu o Tijdens de Week van de Valpreventie (WvdV) - 1-jaarlijks via de VALNieuwsbrief (oktober)
Evaluatiecriteria	1, 2, 5
Indicatoren	1, 2

2 Resultaatsgebied 2: Het ontwikkelen van methodieken en materialen

Evaluatiecriteria en -indicatoren

- Evaluatiecriterium 1: de wetenschappelijke onderbouw van methodieken en materialen
  - Indicator 1: Alle informatie, documentatie en advies die door het EVV verspreid wordt, is gebaseerd op de evidence-based praktijkrichtlijnen valpreventie voor thuiswonende ouderen en voor de woonzorgcentra.
- Evaluatiecriterium 2: de praktijkrelevantie van methodieken en materialen
  - Indicator 2: Het EVV detecteert via eigen onderzoek en internationale onderzoeksbevindingen de nood aan bijkomende strategieën in kader van val- en fractuurpreventie.
  - Indicator 3: Via verschillende kanalen worden de methodieken en materialen afgecheckt aan de noden van het werkveld. Het peilen van de behoefte wordt regelmatig herhaald via vaste overlegmomenten met relevante partners (zowel [PvhS als externe partners](#)).
- Evaluatiecriterium 3: de gebruiksvriendelijkheid van methodieken en materialen
  - Indicator 4: Het EVV evalueert de gebruiksvriendelijkheid van methodieken en materialen via o.a. CIRRO.
  - Indicator 5: De taal van de methodieken en materialen wordt aangepast aan de doelgroep. Bijvoorbeeld voor ouderen: gebruik van heldere, korte zinnen; geen vakjargon ...
- Evaluatiecriterium 4: de toegankelijkheid van methodieken en materialen
  - Indicator 6: Het EVV beoordeelt de methodieken en materialen (zoals website) aan de hand van gestelde helpdeskvragen, logo's, vragen vanuit de praktijk, en zelfevaluatie (nieuwe stafmedewerker beoordeelt toegankelijkheid).
- Evaluatiecriterium 5: de duurzaamheid van methodieken en materialen
  - Indicator 7: Via verschillende kanalen wordt de duurzaamheid van methodieken en materialen afgecheckt. Het peilen van de behoefte wordt regelmatig herhaald via vaste overlegmomenten met relevante partners (zowel [PvhS als externe partners](#)).
  - Indicator 8: Het EVV gaat na hoe vaak materialen en methodieken worden gebruikt en in functie daarvan wordt eventuele veranderingen bepaald.
- Evaluatiecriterium 6: de mate waarin evaluatie van de ontwikkelde methodieken en materialen voorzien wordt
  - Indicator 9: Het EVV beoordeelt de methodieken en materialen (zoals website) aan de hand van gestelde helpdeskvragen, logo's, vragen vanuit de praktijk, CIRRO.
- Evaluatiecriterium 7: de mate waarin de ontwikkelde methodieken en materialen up-to-date gehouden worden
  - Indicator 10: Alle informatie, documentatie en advies die door het EVV verspreid wordt, wordt systematisch bijgewerkt volgens de meest recente wetenschappelijke literatuur zodat het aanbod actueel en betrouwbaar blijft. De meest recente informatie kan geraadpleegd worden op de website www.valpreventie.be.
  - Indicator 11: Via verschillende kanalen worden de methodieken en materialen afgecheckt aan de noden van het werkveld. Het peilen van de behoefte wordt regelmatig herhaald via vaste overlegmomenten met relevante partners (zowel [PvhS als externe partners](#)).
- Evaluatiecriterium 8: de mate van samenwerking met relevante partners bij de ontwikkeling van methodieken en materialen
  - Indicator 12: Overzicht van contacten en vergaderingen waaraan werd deelgenomen in het kader van samenwerking met relevante partners.

- Evaluatiecriterium 9: de mate waarin universiteiten en experts betrokken worden bij het formuleren, evalueren en actualiseren van praktijkrichtlijnen
  - Indicator 13: Overzicht van de samenwerkingsverbanden waarmee het EVV samenwerkt voor het optimaliseren van praktijkrichtlijnen.
  - Indicator 14: Zowel in de uitwerking van de methodieken en materialen rond de praktijkrichtlijn "Valpreventie bij thuiswonende ouderen, praktijkrichtlijn in Vlaanderen" als rond de "Praktijkrichtlijn valpreventie woonzorgcentra in Vlaanderen" worden alle disciplines betrokken die kunnen bijdragen aan valpreventie bij ouderen in deze specifieke setting.

2.1 Het op basis van gedetecteerde noden of op vraag van de Vlaamse overheid ontwikkelen van methodieken en materialen voor intermediairs, zorgaanbieders, de algemene bevolking, ouderen en hun omgeving

2.1.1 Methodieken en materialen m.b.t. risicofactor Medicatie

Wat	<p>De uitgewerkte methodieken (MFO pakket, folders, algoritmes, ...) m.b.t. de risicofactor 'medicatie' zullen geherevalueerd op basis van een surveybevraging bij logo's en bij organisaties die de uitgewerkte methodieken gebruikten in het kader van de Week van de Valpreventie 2016. Indien nodig worden de methodieken aangepast na overleg met themagroepen met experts en betrokkenen uit het werkveld. Ook zal de eventuele nood aan een nieuwe methodiek (vb. een sensibilisatiefilmpje 'Thuiswonende ouderen en slaapmedicatie', een educatief spel gericht aan ouderen, specifieke ondersteuning voor apothekers) nagegaan worden.</p> <p>In samenwerking met het VAN en Domus Medica werd een pakket uitgewerkt voor een Medisch Farmaceutisch Overleg (MFO) met daarin een vorming voor professionelen, de algoritmes en de folder. Er wordt hierbij aandacht besteed aan communicatie tussen verschillende disciplines en, overleg. In samenspraak met VAN en Domus Medica wordt een dossier opgesteld en ingediend bij het RIZIV om het MFO pakket rond valpreventie te laten erkennen als kwaliteitsbevorderend programma. Indien het pakket als kwaliteitsbevorderend programma is goedgekeurd, kunnen organisaties voor het MFO pakket valpreventie een budget ontvangen voor de organisatie hiervan.</p> <p>Daarnaast is het de bedoeling om dit pakket in 2016 verder te promoten via lokale beroepsverenigingen.</p>
Doelgroep	<ul style="list-style-type: none"> - Professionelen: (huis)artsen, (hoofd)verpleegkundigen en apothekers - 'Algemene bevolking' (mantelzorgers, 65-plussers, familie) - Zorgaanbieders thuissetting en woonzorgcentra, intermediairs, gemeenten, organisaties en lokale besturen
Door wie	<ul style="list-style-type: none"> - Themagroep Medicatie met vertegenwoordiging vanuit het EVV, faculteit Farmaceutische Wetenschappen KU Leuven, UGent, Domus Medica, WVVV, VLOZO, BVGG, UA/Thomas More, UZ Leuven, BAF, VIGeZ, KOVAG/VAN, Farmaka vzw

	- Themagroep WvdV: EVV voorzitter, stafmedewerkers, VIGeZ, afgevaardigden Logomedewerkers valpreventie, afgevaardigden SEL's
Hoe	- Via overlegmomenten en schriftelijke feedback op voorstellen via e-mail
Wanneer	- Themagroep Medicatie: 2 maal - Themagroep WvdV: 4 maal
Evaluatiecriteria	1, 2, 3, 8, 9
Indicatoren	1, 2, 3, 5, 12, 13

2.1.2 Vorming 65+ en mantelzorgers

Wat	Het EVV ontwikkelt een vormingsaanbod voor 65-plussers en hun mantelzorgers/familie in de thuissetting, met als doel informeren en sensibiliseren. Dit vormingsaanbod zal in iedere regio praktisch ondersteund worden door de Logomedewerkers valpreventie.
Doelgroep	65-plussers, mantelzorgers/familie
Door wie	- Inhoudelijke ondersteuning: EVV voorzitter, stafmedewerkers, PvhS, VIGeZ - Organisatie en coördinatie: Logomedewerkers valpreventie - Lesgevers: vrijwilligers uit specifieke zorgregio's die voldoen aan het functieprofiel voor dit vormingsaanbod
Hoe	- De Logomedewerkers valpreventie selecteren voor de eigen zorgregio een pool van vrijwilligers, op basis van het functieprofiel uitgeschreven door het EVV - Het EVV zal instaan voor de inhoudelijke vorming van de vrijwilligers, en voorzien in educatief materiaal - Het EVV zal dit vormingspakket promoten via het eigen aanbod - De Logo's staan in voor het praktisch organiseren van 2 opleidingsmomenten en het coördineren van de pool van vrijwilligers, bij aanvraag voor vorming door externe organisaties binnen de eigen zorgregio - Op basis van evaluatie door de Logo's, zal de kwaliteit van de vrijwilligers opgevolgd worden. - Het EVV onderhoudt de nodige contacten met de Logomedewerkers ter bewaking van inhoud en kwaliteit van het vormingsaanbod
Wanneer	Januari-april 2016
Evaluatiecriteria	1, 2, 3, 8
Indicatoren	1, 3, 5, 12

2.2 Het evalueren en bijsturen van ontwikkelde methodieken en materialen, met inbegrip van praktijkrichtlijnen, aan de hand van resultaten uit evaluatieonderzoek of relevante wetenschappelijke inzichten en ervaring uit de praktijk

2.2.1 Update praktijkrichtlijn thuissetting

Wat	De praktijkrichtlijn ' Valpreventie bij thuiswonende ouderen: Praktijkrichtlijn voor Vlaanderen ' werd in 2010 door het EVV uitgegeven. In 2015 werd in een eerste fase wetenschappelijke evidentie gezocht d.m.v. een systematische zoektocht. Na kritische beoordeling van de evidentie werden aanbevelingen voor update van de praktijkrichtlijn geselecteerd. In 2016 zullen in een tweede fase deze aanbevelingen geïntegreerd worden in de praktijkrichtlijn. In een laatste fase wordt de geupdate praktijkrichtlijn voorgelegd aan verschillende stakeholders ter peer review. Na finaal nazicht door de leden van de themagroep, wordt de geupdate praktijkrichtlijn voorgelegd ter validatie bij EBMPPracticeNet / CEBAM. De geupdate praktijkrichtlijn zal nadien gepubliceerd worden.
Doelgroep	Zorgaanbieders thuissetting
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers, PvhS, themagroep Praktijkrichtlijn thuissetting
Hoe	<ul style="list-style-type: none"> - Methodologie: a.h.v. handboek 'Werkgroep Ontwikkeling Richtlijnen Eerste lijn: 'Updating richtlijnen eerste lijn: Handboek voor partners betrokken bij de updating van richtlijnen volgens format EBMPPracticeNet.be' <ul style="list-style-type: none"> • Fase 1: zie EVV werkjaar 2015 • Fase 2: uitwerking update • Fase 3: <ul style="list-style-type: none"> ○ toetsing d.m.v. peer review door stakeholders ○ finaal nazicht door leden themagroep ○ validatie via EBMPPracticeNet / CEBAM - Publicatie: via www.valpreventie.be en ACCO
Wanneer	<ul style="list-style-type: none"> - Januari – april 2016: fase 2 - mei – augustus 2016: fase 3 - najaar 2016: publicatie - Themagroep zal 3x samenkomen, timing zal afgestemd worden i.f.v. vorderingen update
Evaluatiecriteria	1, 3, 6, 7, 8, 9
Indicatoren	1, 5, 9, 10, 12, 13, 14

2.2.2 Praktijkrichtlijn woonzorgcentra (WZC): screening verhoogd valrisico

Wat	Literatuur geeft aan dat iedere bewoner in een WZC een verhoogd valrisico heeft en dus zou elke bewoner een valrisico assessment
------------	--

	<p>moeten ondergaan.¹ In praktijk blijkt, omwille van factoren zoals tijd – en personeelstekort², dit niet steeds mogelijk. Screening naar verhoogd valrisico bij bewoners kan hier mogelijk een oplossing bieden.³ Veel screeningstools hebben echter geen adequate psychometrische eigenschappen of zijn slechts geschikt voor gebruik in één specifieke setting.⁴ Om adequaat te kunnen screenen, dient een screeningsinstrument gevalideerd te worden in de eigen Vlaamse context. Op vraag vanuit de praktijk werd daarom in 2015 de cohortstudie “Het opsporen van ouderen met een verhoogd valrisico in Vlaamse woonzorgcentra” opgestart. In het werkjaar 2016, zal de uitvoering van deze studie worden opgevolgd. Nadien zullen analyses worden uitgevoerd en de resultaten worden bekendgemaakt en gedissemineerd in de Vlaamse praktijk. Deze studie kadert ook binnen de voorbereiding voor het pilootproject m.b.t. implementatie van valpreventie in WZC.</p>
Doelgroep	Vlaamse WZC
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers, PvhS, externe experts, themagroep WZC, referentiepersoon valpreventie WZC
Hoe	Door middel van een multicentrisch descriptief, prospectief cohort met een follow-up van zes maanden zal de predictieve accuraatheid van verschillende internationaal gevalideerde tools worden nagegaan.
Wanneer	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoering studie – verdere gegevensverzameling: tot februari 2016 → omwille van een moeizame selectie van deelnemende WZC’s en een follow-up periode van 6 maanden, loopt de gegevensverzameling van deze studie nog door in 2016 - Maart-juni 2016: dataverwerking en –analyses - Najaar 2016: bekendgemaakt en gedissemineerd in de Vlaamse praktijk
Evaluatiecriteria	1, 3, 4, 6, 8, 9
Indicatoren	1, 4, 5, 6, 9, 12, 13, 14

1 Close JCT, Lord SR. Fall assessment in older people. BMJ 2011; 1–7.

2 Vlaeyen E, Coussemont J, Leysens G, Cambier D, Bautmans I, Goemaere S, Dejaeger E & Milisen K. (Study in Progress). A practice guideline for preventing falls in residential care facilities: A feasibility study.

3 Close JCT, Lord SR. Fall assessment in older people. BMJ 2011; 1–7.

4 Wagner ML, Scott V, Silver M. Current approaches to fall risk assessment in nursing homes. Geriatric Nursing 2011; 32(4): 238-244.

3 Resultaatsgebied 3: Het ondersteunen van de implementatie van methodieken en materialen

Evaluatiecriteria en -indicatoren

- Evaluatiecriterium 1: de planmatigheid bij de ondersteuning van de implementatie van methodieken en materialen
  - Indicator 1: De planmatigheid van activiteiten ter ondersteuning van de implementatie wordt voor aanvang van het werkjaar vastgelegd en opgevolgd door de EVV stafmedewerkers.
- Evaluatiecriterium 2: de beschikbaarheid van methodieken en materialen voor de doelgroep
  - Indicator 2: Bij het voorzien van methodieken en materialen ter ondersteuning van de implementatie wordt rekening gehouden met de verscheidenheid binnen de afnemers.
- Evaluatiecriterium 3: de bekendheid van methodieken en materialen bij de doelgroep
  - Indicator 3: Methodieken en materialen vanuit het EVV voor de ondersteuning van implementatie rond valpreventie in Vlaanderen wordt via verschillende kanalen (symposia, vormingen, WvdV ...) bekendgemaakt bij de doelgroep en geëvalueerd door surveyonderzoek.
- Evaluatiecriterium 4: de deelnamegraad door de doelgroep aan initiatieven ter ondersteuning van de implementatie van methodieken en materialen
  - Indicator 5: Overzicht van het aantal personen die effectief hebben deelgenomen aan initiatieven/vergaderingen ter ondersteuning van de implementatie van methodieken en materialen.
- Evaluatiecriterium 5: de tevredenheid van de doelgroep over de ondersteuning van de implementatie van methodieken en materialen
  - Indicator 6: Per vorming wordt, op basis van standaard evaluatieformulieren, geëvalueerd hoe tevreden cursisten zijn over de gevolgde vorming.
- Evaluatiecriterium 6: de mate van samenwerking met relevante partners bij de ondersteuning van de implementatie van methodieken en materialen
  - Indicator 7: Via verschillende kanalen wordt de mate van samenwerking met relevante partners (zowel [PvhS](#) als [externe partners](#)) bij het ondersteunen van implementatie van methodieken en materialen afgecheckt aan de noden vanuit deze relevante partners.
- Evaluatiecriterium 7: de mate waarin methodieken en materialen worden gebruikt door de doelgroep
  - Indicator 8: Het aantal vormingen (per regio en per doelgroep) gegeven door de referentiepersonen wordt actief opgevolgd.
  - Indicator 9: Referentiepersonen worden gestimuleerd om in eigen regio nauwer samen te werken met andere partners o.a. jaarlijks aanbieden infosessie EVV i.s.m. Logo's.
- Evaluatiecriterium 8: de mate waarin de inbreng van referentiepersonen gevraagd en gevolgd wordt bij het aanbieden van opleiding en ondersteuning
  - Zie indicator 8.
  - Indicator 10: Het EVV organiseert intervisie- en opleidingsmomenten waar er geluisterd wordt naar de bekommernissen van de referentiepersonen. Hierop tracht het EVV op in te spelen.
- Evaluatiecriterium 9: de tevredenheid van de referentiepersonen over de opleiding en ondersteuning die zij ontvangen
  - Indicator 11: Er gebeurt per intervisie- en opleidingsmoment een evaluatie die pijlt naar tevredenheid.
- Evaluatiecriterium 10: de mate waarin objectieve criteria gehanteerd worden om de capaciteit aan referentiepersonen te reguleren

- Indicator 12: Het EVV evalueert de werking van de referentiepersonen en daar waar nodig zal worden bijgestuurd.
- Evaluatiecriterium 11: de mate waarin een ondersteuningsaanbod voor Logo's uitgewerkt is volgens de vorm zoals bepaald door het agentschap
  - Indicator 13: De CIRRO databank wordt up to date gehouden met het aanbod van het EVV.
  - Indicator 14: Het EVV neemt deel aan overlegmomenten georganiseerd door het Vlaams Agentschap ter optimalisatie van CIRRO.

3.1 Het bevorderen van kennis over het bestaan en de inhoud van de methodieken en materialen bij relevante intermediairs en zorgaanbieders

3.1.1 BOEBS (VIGeZ)

Wat	BOEBS is een ondersteuningsmiddel om de praktijkrichtlijn: ' Valpreventie bij thuiswonende ouderen: Praktijkrichtlijn voor Vlaanderen ' te implementeren in Vlaamse gemeenten en lokale besturen. Voornamelijk het pakket "Algemene gezondheidspromotie met focus op valpreventie" wordt door BOEBS verspreid/gepromoot doorheen gans Vlaanderen.
Doelgroep	Gemeenten en lokale besturen
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers, VIGeZ
Hoe	Afstemming met collega VIGeZ, telefonisch, via mail of via overleg
Wanneer	Ad hoc
Evaluatiecriteria	3, 4, 6
Indicatoren	3, 5, 7

3.1.2 Week van de Valpreventie (WvdV)

Wat	Een jaarlijks terugkerende sensibiliseringscampagne omtrent valpreventie die zich uitstrekt over gans Vlaanderen. Jaarlijks wordt de focus gelegd op een bepaalde risicofactor. In 2016 zal, net als in 2015, de nadruk liggen op de factor 'medicatie'.
Doelgroep	De algemene bevolking (specifiek: 65-plussers en hun omgeving), mantelzorgers en professionele zorgverleners in de thuissetting en woonzorgcentra (huisartsen, kinesitherapeuten, ergotherapeuten, verpleegkundigen, apothekers, ...)
Door wie	EVV Voorzitter en stafmedewerkers, themagroep WvdV (vertegenwoordiging van EVV, Logo's, VIGeZ, SEL's), Projectgroep WvdV & BOEBS (vertegenwoordiging van EVV, Logo's, VIGeZ), logomedewerkers valpreventie, PvhS, referentiepersonen
Hoe	<ul style="list-style-type: none"> - Voorbereiding door de themagroep WvdV en afstemming met de Logo's via de projectgroep WvdV & BOEBS - Bekendmaking van de campagne in Vlaanderen: <ul style="list-style-type: none"> • Aan de Logo's, SEL's, partnerorganisaties en externe partners in Vlaanderen wordt engagement gevraagd

	<p>om tijdens de WvdV rond val- en fractuurpreventie te werken en dit onder de aandacht te plaatsen. Logo's stimuleren lokale partners. Het implementatieplan van de WvdV wordt opgeladen in Cirro.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het EVV stelt hiertoe communicatiemateriaal op zoals een vooraankondiging, persberichten, menukaarten met het nieuwe aanbod ... - Het via de website www.valpreventie.be ter beschikking stellen van specifieke campagnematerialen voor de thuis- en residentiële setting, zowel voor professionelen als voor ouderen, zoals affiches, folders, algoritmes, sensibilisatie filmpjes, ... - Er wordt nagegaan op welke wijze het Medisch Farmaceutisch Overleg georganiseerd door LOK-groepen van huisartsen en lokale beroepsverenigingen van apothekers blijvend onder de aandacht gebracht kan worden. - Duurzame implementatie van valpreventie in de organisaties promoten d.m.v. de Award WvdV - Evaluatie: <ul style="list-style-type: none"> • De evaluatie van de WvdV door de logomedewerkers valpreventie zal plaatsvinden via een elektronische vragenlijst. Het EVV bezorgt nadien een PDF van de individuele resultaten aan het desbetreffende Logo. De Logo's zullen dit document opladen in CIRRO. Feedback over ervaringen met de methodieken en ondersteuningsmiddelen van Logo's wordt opgevolgd en besproken met het agentschap. • Deelnemende organisaties ontvangen een elektronische vragenlijst die verspreid wordt via de Logo's.
Wanneer	<ul style="list-style-type: none"> - Themagroep WvdV: 5x/jaar - Projectgroep WvdV & BOEBS: 4x/jaar - WvdV: 1x/jaar; in 2016 van 18 tot en met 24 april - Evaluatie: mei-juni 2016 - Vanaf aug 2016 wordt gestart met brainstormen over de editie van 2017
Evaluatiecriteria	1, 2, 3, 6
Indicatoren	1, 2, 3, 7

3.1.3 Praktijkrichtlijn thuissetting: bevorderen implementatie werkveld

Wat	Het EVV ondersteunt op diverse wijzen betrokken zorgverleners (o.a. huisartsen, kinesitherapeuten, ergotherapeuten, verpleegkundigen, apothekers ...) ter bevordering van de kennis en
------------	--

	toepassing van de praktijkrichtlijn ' Valpreventie bij thuiswonende ouderen: Praktijkrichtlijn voor Vlaanderen '.
Doelgroep	Zorgverleners thuissetting
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers, PvhS, themagroep 'Praktijkrichtlijn thuissetting'
Hoe	<p>Parallel met de update praktijkrichtlijn thuissetting (zie 2.2.1) wordt door de themagroep 'Praktijkrichtlijn thuissetting' nagedacht welke tools relevant zijn ter bevordering van de implementatie van de praktijkrichtlijn in het Vlaamse werkveld. Hierbij wordt onder meer gedacht aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - promotie bestaand vormingsaanbod: <ul style="list-style-type: none"> o voor huisartsen, kinesitherapeuten, ergotherapeuten, verpleegkundigen werkzaam in thuissetting, via referentiepersonen EVV (zie 3.2.1) o voor poetshulp, zorgkundigen en verzorgenden werkzaam in thuissetting via Rode Kruis (zie 3.2.3) - voorzien in bijkomend vormingsaanbod voor apothekers - promoten van overzichtschema en werkfiche - in overleg met Domus Medica bekijken in welke mate aanpassing aan de praktijktool noodzakelijk is en hoe deze verder geïmplementeerd kan worden.
Wanneer	Januari – december 2016
Evaluatiecriteria	1, 2, 3, 6
Indicatoren	1, 2, 3, 7

3.1.4 Praktijkrichtlijn woonzorgcentra (WZC): bevorderen implementatie werkveld

Wat	Het ondersteunen van zorgaanbieders bij het toetsen van het implementatieplan van de praktijkrichtlijn in WZC.
Doelgroep	Vlaamse WZC
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers, PvhS, themagroep WZC, referentiepersoon valpreventie WZC
Hoe	<p>In 2015 werd er gestart met een pilootproject waarbij het implementatieplan voor valpreventie in Vlaamse WZC wordt uitgetest. Dit pilootproject loopt door in 2016. Tijdens dit pilootproject wordt in 6 WZC het implementatieplan getoetst om de haalbaarheid en effectiviteit van de implementatie van de praktijkrichtlijn na te gaan. Dit project heeft in 2015 vertraging opgelopen omwille van selectie van deelnemende WZC. Omwille van het belang van een goede follow-up van minimaal 12 maanden in het kader van implementatie en change management kan de studieperiode ook niet ingekort worden.</p>
Wanneer	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoering studie: gefaseerde dataverzameling <ol style="list-style-type: none"> 1) Najaar 2015 start dataverzameling, verdere gegevensverzameling in 2016: Opstart proefproject in 2 WZC's in éénzelfde regio (Limburg)

	<p>2) Najaar 2015 start dataverzameling, verdere gegevensverzameling in 2016: Opstart proefproject in 2 WZC's in éénzelfde regio (Vlaams-Brabant)</p> <p>3) Voorjaar 2016 : Opstart proefproject in 2 WZC's in éénzelfde regio (nog te bepalen)</p> <p>Alle deelnemende WZC's worden één jaar opgevolgd.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eind 2016 zullen tussentijdse resultaten beschikbaar zijn. Onder voorbehoud van een nieuwe beheersovereenkomst voor de periode 2017-2021, zullen de finale resultaten dan bekend gemaakt worden.
Evaluatiecriteria	1, 2, 4, 5, 6
Indicatoren	1, 2, 5, 6, 7

3.1.5 Inbedden van valpreventie in onderwijs

Wat	Voor de bevordering van de implementatie en disseminatie van de praktijkrichtlijnen onderhoudt het EVV contacten met hogescholen en universiteiten in Vlaanderen, meer concreet de opleidingen tot huisarts, kinesitherapeut, ergotherapeut, verpleegkunde en zorgkundige - verzorgenden.
Doelgroep	Studenten en docenten geneeskunde, kinesitherapie, ergotherapie, verpleegkunde, zorgkundigen/verzorgenden
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers, PvhS, referentiepersonen
Hoe	<ul style="list-style-type: none"> - Vorming door referentiepersonen op vraag van Hogescholen of Universiteiten en op initiatief van de referentiepersoon zelf - Aanbieden van educatief materiaal aan leerkrachten en (praktijk)lectoren - Stimuleren van uitwerking topics val- en fractuurpreventie in kader van bachelor- of masterproef - Aan Acco zal gevraagd worden de praktijkrichtlijnen nog steeds actief te promoten aan Hogescholen en Universiteiten
Wanneer	Ad hoc
Evaluatiecriteria	1, 2, 3, 4, 6
Indicatoren	1, 2, 3, 5, 7

3.1.6 Samenwerking met SEL's

Wat	Het EVV continueert haar samenwerking met SEL's ter ondersteuning en bevordering van de implementatie van de praktijkrichtlijn 'Valpreventie bij thuiswonende ouderen: Praktijkrichtlijn voor Vlaanderen' in de verschillende zorgregio's in Vlaanderen. Het EVV zal in 2016 volgende projecten vanuit SEL opvolgen:
------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> - SEL GOAL: verleent medewerking aan VAL-net (zie ook 1.4.10): opstellen van sociale kaart 'Vallen' (binnen arrondissement Leuven) - LISTEL: een werkgroep van het POP (deel-SELwerking met enkel de gemeente Lanaken) heeft een aanpak uitgewerkt om de praktijkrichtlijn valpreventie in de eerste lijn te implementeren - SEL's W-Vlaanderen: valpreventie wordt opgenomen in www.thuiszorgzakboekje.be -
Doelgroep	Zorgverleners thuissetting
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers, SEL's
Hoe	- Het EVV ondersteunt SEL's i.f.v. specifieke vragen uit de lopende lokale projecten.
Wanneer	Ad hoc
Evaluatiecriteria	1, 2, 3, 6
Indicatoren	1, 2, 3, 7

3.2 Het voorzien in gepaste vorming voor intermediairs en zorgaanbieders die de methodieken toepassen

3.2.1 Praktijkrichtlijn thuissetting: vorming huisarts, kinesitherapeut, ergotherapeut, verpleegkundige	
Wat	Vorming mono- of multidisciplinair aan huisartsen, ergotherapeuten, kinesitherapeuten en verpleegkundigen m.b.t. 'Valpreventie bij thuiswonende ouderen, praktijkrichtlijn voor Vlaanderen' .
Doelgroep	Huisartsen, kinesitherapeuten, ergotherapeuten, verpleegkundigen thuissetting
Door wie	Referentiepersonen
Hoe	<ul style="list-style-type: none"> - Organisaties nemen rechtstreeks contact op met de referentiepersoon uit de eigen zorgregio (contactgegevens beschikbaar via www.valpreventie.be). In onderlinge samenspraak wordt de inhoud, doelgroep, locatie, datum en tijdstip bepaald. Uiteraard kunnen de referentiepersonen ook zelf proactief contact opnemen met organisaties voor het geven van vormingen. - Referentiepersonen bevragen de aanwezigen m.b.t. tevredenheid en duidelijkheid vorming. De evaluaties worden bezorgd aan de EVV stafmedewerkers
Wanneer	Op vraag van externe organisaties
Evaluatiecriteria	7, 8
Indicatoren	8, 9

3.2.2 Praktijkrichtlijn woonzorgcentra (WZC): vorming huisarts, kinesitherapeut, ergotherapeut, verpleegkundige, zorgkundige/verzorgenden

Wat	Vorming mono- of multidisciplinair aan huisartsen, ergotherapeuten, kinesitherapeuten, verpleegkundigen, zorgkundigen/verzorgenden m.b.t. ' Valpreventie in Woonzorgcentra: praktijkrichtlijn voor Vlaanderen '.
Doelgroep	Huisartsen, kinesitherapeuten, ergotherapeuten, verpleegkundigen, zorgkundigen/verzorgenden woonzorgcentra
Door wie	Referentiepersonen of referentiepersoon valpreventie WZC?
Hoe	<ul style="list-style-type: none"> - Organisaties nemen rechtstreeks contact op met de RP uit de eigen zorgregio (contactgegevens beschikbaar via www.valpreventie.be). In onderlinge samenspraak wordt de inhoud, doelgroep, locatie, datum en tijdstip bepaald. Uiteraard kunnen de referentiepersonen ook zelf proactief contact opnemen met organisaties voor het geven van vormingen. - RP's bevragen de aanwezigen m.b.t. tevredenheid en duidelijkheid vorming. De evaluaties worden bezorgd aan de EVV stafmedewerkers
Wanneer	Op vraag van externe organisaties
Evaluatiecriteria	7, 8
Indicatoren	8, 9

3.2.3 Samenwerking met Rode Kruis: vorming poetshulp, verzorgenden/zorgkundigen

Wat	Kwaliteitsbewaking en inhoudelijk ondersteuning continueren t.a.v. het Rode Kruis Vlaanderen in kader van het vormingspakket ' Valpreventie bij thuiswonende ouderen: rol van de zorgkundige, verzorgende, poetshulp '. Dit pakket werd in 2014 geüpdatet door het EVV i.s.m. het Rode Kruis Vlaanderen en wordt sinds april 2014 aangeboden via het Rode Kruis.
Doelgroep	Poetshulp, zorgkundigen, verzorgenden thuissetting
Door wie	<ul style="list-style-type: none"> - Organisatie en coördinatie: Rode Kruis Vlaanderen - Lesgevers: vrijwilligers Rode Kruis - Inhoudelijke ondersteuning: EVV voorzitter, stafmedewerkers, PvhS, externe partners (Logo's, SEL's, VVDG)
Hoe	<ul style="list-style-type: none"> - Het EVV promoot dit vormingspakket via het eigen aanbod (in kader van de WvdV, nieuwsbrief, ...) - Het EVV onderhoudt de nodige contacten met het Rode Kruis Vlaanderen ter bewaking van inhoud en kwaliteit van het vormingsaanbod - Het Rode Kruis staat in voor het opvolgen - evalueren van de gespreksleiders valpreventie

	- Het Rode Kruis staat in voor het aanbieden van de vorming op vraag van externe organisaties
Wanneer	Minimaal 3x per jaar contactname met het Rode Kruis Vlaanderen voor een stand van zaken waarna het EVV het agentschap op de hoogte brengt; ad hoc
Evaluatiecriteria	1, 2, 3, 6
Indicatoren	1, 2, 3, 7

3.2.4 Samenwerking met Domus Medica: vorming voor huisartsen

Wat	Het EVV continueert haar ondersteuning t.a.v. Domus Medica m.b.t. ontwikkelen van een LOK-pakket in kader van een train-the-trainer. Dit met als doel implementatie van de praktijktool (gebaseerd op praktijkrichtlijn ‘Valpreventie bij thuiswonende ouderen: Praktijkrichtlijn voor Vlaanderen’) bij huisartsen te bevorderen.
Doelgroep	Huisartsen
Door wie	- Coördinatie: Domus Medica - Ondersteuning: EVV voorzitter, stafmedewerkers, PvhS
Hoe	Het EVV zal inhoudelijk ondersteuning bieden aan Domus Medica in kader van implementatie van het praktijkinstrument val- en fractuurpreventie, via ontwikkelen van een LOKpakket en integratie ervan in de Gezondheidsgids. Domus Medica heeft de leiding over dit thema en het EVV ondersteunt en geeft feedback op de inhoud m.b.t. valpreventie. Januari 2016 biedt het EVV inhoudelijke feedback op de powerpointslides van het LOKpakket. Op 21/01/2016 wordt de eerste train-de-trainersessie gegeven waarbij Domus Medica en partners van het EVV toekomstige trainers zal opleiden. Nadien draagt Domus Medica de verantwoordelijkheid om de eigen trainers actief op te volgen.
Wanneer	Januari – juni 2016
Evaluatiecriteria	1, 2, 3, 6
Indicatoren	1, 2, 3, 7

3.3 Het opleiden en ondersteunen van referentiepersonen

3.3.1 Opleiden en ondersteunen van referentiepersonen valpreventie

Wat	Het EVV beschikt over referentiepersonen valpreventie, die werkzaam zijn in de thuiszorg- en woonzorgcentra als huisarts, kinesitherapeut, ergotherapeut of verpleegkundige. Gezondheidswerkers kunnen beroep doen op de referentiepersoon binnen de eigen zorgregio, voor het geven van vormingen en adviesverlening rond inhoudelijke vragen betreffende valpreventie. Ter verdieping van de kennis bij de referentiepersonen voorziet het EVV verdiepingsopleidingen.
------------	--

	<p>Het EVV ondersteunt de referentiepersonen zowel m.b.t. hun taak als consultant binnen de eigen zorgregio, het onderhouden van contacten met het Logo, SEL en relevante beroepsgroepen binnen de eigen zorgregio, alsook hun taak m.b.t. het geven van vormingen, mono- of multidisciplinair aan huisartsen, ergotherapeuten, kinesitherapeuten, verpleegkundigen en zorgkundigen/ verzorgenden.</p>
Doelgroep	Referentiepersonen valpreventie
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers, experts i.f.v. verdiepingsopleiding
Hoe	<ul style="list-style-type: none"> - Opleiden: <ul style="list-style-type: none"> o Aanwezigheid van referentiepersonen op de verdiepingsopleiding maakt deel uit van hun taakinhoud o Het EVV bepaalt de inhoud van de verdiepingsopleiding. Dit i.f.v. actuele tendensen (o.a. in kader van focus WvdV) of concrete suggesties vanuit de referentiepersonen - Ondersteunen: <ul style="list-style-type: none"> o Aanwezigheid van referentiepersonen op de intervisie maakt deel uit van hun taakinhoud o Intervisie omvat het onderling uitwisselen van ervaringen alsook het bespreken van eventuele moeilijkheden m.b.t. hun taakinhoud o Tijdens het intervisiemoment worden referentiepersonen ook geïnformeerd over de actuele stand van zaken m.b.t. de EVV-activiteiten (vb. WvdV) o Daarnaast stellen referentiepersonen een eigen jaarplan op in kader van het activeringsbeleid. Dit jaarplan omvat doelen die iedere referentiepersoon wil bereiken, gekoppeld aan geplande activiteiten en nadien een evaluatie en suggesties ter bijsturing o Referentiepersonen zijn vrij om deel te nemen aan actieve themagroepen van het EVV
Wanneer	<ul style="list-style-type: none"> - 2x per jaar intervisie - Via mail - Via extranet - Telefonisch - Ad hoc
Evaluatiecriteria	1, 8, 9
Indicatoren	1, 10, 11

3.4 Het reguleren van de capaciteit aan referentiepersonen voor val- en fractuurpreventie

3.4.1 Werking referentiepersonen valpreventie

Wat	Het EVV coördineert, reguleert en evalueert de werking van de referentiepersonen, opdat elke zorgregio kan beschikken over een referentiepersoon valpreventie.
Doelgroep	Referentiepersonen valpreventie
Door wie	EVV voorzitter, stafmedewerkers
Hoe	<ul style="list-style-type: none"> - Referentiepersonen bezorgen 2x per jaar via mail de nodige administratie m.i.v.: <ul style="list-style-type: none"> o Info vormingen (doelgroep, aantal aanwezigen ...) o Evaluatie vormingen (tevredenheid – begrijpbaarheid) o Overzicht gepresteerde taken als consultant o Deelname aan externe projecten in kader van valpreventie (buiten hun eigen jobinhoud) o Deelname aan congressen – beurzen – symposia o Overzicht tijdsinvestering m.b.t. administratieve taken o Individueel jaarplan - Het EVV informeert zich bij de Logomedewerkers valpreventie m.b.t. ervaringen samenwerking met de referentiepersoon - Het EVV onderhoudt contacten met de referentiepersonen via mail en telefonisch
Wanneer	Eind juni en eind december
Evaluatiecriteria	7, 10
Indicatoren	8, 9, 12

3.5 Het voorzien van een ondersteuningsaanbod aan Logo's om tot een disseminatie van de methodieken en materialen te komen

3.5.1 Actualiseren van het ondersteuningsaanbod en de methodieken in CIRRO

Wat	Het aanpassen van de ondersteuningsmiddelen in CIRRO naar de nieuwe materialen en methodieken die het EVV uitwerkt en die door de Logo's gebruikt worden i.h.k.v. lokale campagnes rond valpreventie. Het EVV neemt ook deel aan overlegmomenten met o.a. het Vlaams Agentschap en partnerorganisaties omtrent de optimalisatie van het systeem.
Doelgroep	Logomedewerkers valpreventie
Door wie	EVV stafmedewerkers
Hoe	Rechtstreekse aanvulling en wijziging in het CIRRO-platform
Wanneer	- Actualisatie 1x/jaar

	- Deelname overlegmomenten: op vraag Vlaams Agentschap
Evaluatiecriterium	11
Indicatoren	13, 14

3.5.2 Opmaken van een reflectieverslag o.b.v. rapporten uit CIRRO en terugkoppelen aan het Vlaams agentschap

Wat	Op basis van de rapporten uit Cirro over de projecten (met overzicht van feedback van logo's en (niet) gebruikte ondersteuningsmiddelen) een kort reflectieverslag maken en hierover rapporteren aan het agentschap.
Doelgroep	Vlaams agentschap
Door wie	EVV stafmedewerkers
Hoe	Opmaken van een kort reflectieverslag
Wanneer	- Tweemaal per jaar nadat het EVV vanuit het agentschap een overzicht gekregen heeft van de projecten in Cirro.
Evaluatiecriterium	11
Indicatoren	13, 14

Begroting 2016

1 Geplande uitgaven in 2016

1.1 Personeelskosten

1.1.1 Loonkost stafmedewerkers EVV

- Loonkost stafmedewerkers (2,5 FTE) voor 12 maanden € 151 000,1

Subtotaal loonkost stafmedewerkers: € 151 000,1

1.1.2 Honoraria

- Advies verlenen aan Vlaamse overheid (RG 1) (1x feedback PvhS) € 270
- Informeren en uitwisselen informatie en adviezen aan diverse doelgroepen (RG 1) (2 vergaderingen PvhS, 2x feedback PvhS) € 1 080
- Ontwikkelen methodieken en materialen (RG 2) (2 vergaderingen, 1x feedback experts) € 630
- Evaluëren en bijsturen ontwikkelde methodieken en materialen (RG 2) (3 vergaderingen, 1x feedback experts) € 945
- Bevorderen kennis m.b.t. methodieken en materialen EVV (RG 3) (2x feedback PvhS) € 540

Subtotaal honoraria: € 3 465

1.2 Werkingskosten

1.2.1 Resultaatsgebied 1: Het aanbieden van informatie, documentatie en advies

- Informeren en uitwisselen informatie en adviezen aan diverse doelgroepen € 160
- Onderhouden website (incl. Nieuwsbrief, FAQ en helpdesk) € 700

Subtotaal werkingskosten resultaatsgebied 1: € 860

1.2.2 Resultaatsgebied 2: Het ontwikkelen van methodieken en materialen

- Ontwikkelen methodieken en materialen € 96
- Evaluëren en bijsturen ontwikkelde methodieken en materialen € 440

Subtotaal werkingskosten resultaatsgebied 2: € 536

1.2.3 Resultaatsgebied 3: Het ondersteunen van de implementatie van methodieken en materialen

- Bevorderen kennis en implementatie m.b.t. methodieken en materialen € 7 160

Subtotaal werkingskosten resultaatgebied 3: € 7 160

1.2.4 Algemene werkingskosten

- Bureauwastof, kopies en overige kosten € 1 100
- Organisatie extra vergaderingen of overlegmomenten € 100
- Aankoop literatuur via biomedische bibliotheek € 600
- Verplaatsingskosten stafmedewerkers en PvhS € 5 490
- Andere € 300

Subtotaal algemene werkingskosten: € 7 590

1.3 Investeringskosten

- Portable computer stafmedewerker: 663,07 € af te schrijven over 3 jaar = afschrijvingskost voor 12 maanden van € 221,1
- Portable computer stafmedewerker: 663,07 € af te schrijven over 3 jaar = afschrijvingskost voor 12 maanden van € 221,1
- Portable computer stafmedewerker: 919,31 € af te schrijven over 3 jaar = afschrijvingskost voor 12 maanden van € 306,45
- Printer: 507,96 € af te schrijven over 3 jaar = afschrijvingskost voor 12 maanden van € 169,32
- Andere € 200

Subtotaal investeringskosten: € 1 117,97

2 Totale vaste begroting

(Personeelskosten stafmedewerkers EVV + honoraria + werkingskosten RG 1 + werkingskosten RG 2 + werkingskosten RG 3 + algemene werkingskosten + investeringskosten) + 10% overhead⁵ = **TOTALE VASTE BEGROTING**

(151 000,1 + 3 465 + 860 + 536 + 7 160 + 7 590 + 1 117,97) + 11 172,907 = **€ 188 901,977**

3 Totale variabele begroting (RG 3)

3.1 Geplande uitgaven in 2016

Referentiepersonen valpreventie⁶ (= variabele subsidie bij RG 3)

- Referentiepersonen thuissetting € 25 000
- Referentiepersoon woonzorgcentra € 25 000

TOTALE VARIABELE BEGROTING: € 50 000

4 Voorlopige stand van zaken 2015

4.1 Geschat totale reserve werkjaar 2015

Voor het opstellen van de begroting 2016 wordt ook rekening gehouden met het reservebudget van het werkingsjaar 2015. Op basis van financieel rapport 2014, heeft het EVV een reserve opgebouwd van € 64.989,48. Na het werkjaar 2015 wordt het totale gecummuleerd reservebudget geschat op € 34 000.

5 Conclusie

- Verwachte inkomsten gebaseerd op subsidie 2015: 216.702 euro.

- Forfaitair deel	€ 165.222
- Variabel deel	€ 51.480
<hr/>	
TOTAAL	€ 216.702

Het tekort zal worden opgevangen door deze reserves

⁵ Onder overhead wordt verstaan: de vergoeding voor de centrale beheerskosten en de algemene exploitatiekosten van de universiteit bij de uitvoering van haar opdrachten (onderwijs, onderzoek en dienstverlening). Dit omvat onder andere de huur van lokalen, de kosten van verwarming en verlichting, de kosten voor vergaderzalen, de kosten op niveau van de centrale diensten, schoonmaak, energievoorzieningen en parking.

⁶ Op deze variabele subsidie werd geen overhead gerekend. Voor meer toelichting: zie document "Meerjarenbeleidsplan en -begroting EVV 2012-2016".